

Хто є автором Біблії?

Позаяк Біблія писалась впродовж 2500 років, тридцятьма п'ятьма різними людьми, у багатьох виникає питання: хто ж є автором Біблії? Наскільки вона є Богонатхненною книгою? Чи правильно приймати за ознаку богонатхненності Біблії рішення церковних соборів та постанов?

На сьогодні Біблія є доступною для багатьох людей. Її читають не тільки віруючі люди, але всі охочі. Серед них є віряни, котрі регулярно ходять до церкви, і «віряни в душі», науковці, атеїсти і, звичайно ж – критики. Епоха Просвітництва (17 ст.) дала поштовх виникненню історико-критичного аналізу Біблії, поставивши під сумнів достовірність написаного в ній Мойсеєм, Ісусом Навином, Самуїлом, Давидом, Соломоном та багатьма іншими біблійними постатями. Тому для багатьох людей, котрі читали Біблію, запитання: «Хто є автором Біблії?», залишається без відповіді.

Біблія свідчить: головний автор – Бог.

Що сама Біблія про це говорить? У 2Тим. 3:16, сказано: «Усе Писання **Богом надхнене**, і корисне до навчання, до докору, до направи, до виховання в праведності». Вираз «**Богом надхнене**» – з грец. *Theopneustos*, передає ідею «походження від Божого подиху» або Святого Духа, що сходить на пророка або обрану Богом особу для передачі Божої вістки у письмовій формі. Тому Писання має Божественне походження. Використаний Павлом визначальний займенник «Все» відноситься як до Старозавітного канону, котрий вже було створено на той час, так і до Нового Заповіту, що на той час був на завершальній стадії утворення.

Святий Дух надихав біблійних письменників. Ключовим текстом, який говорить про Божественне походження Біблії, знаходиться в 2Петр. 1:19-21. Звучить так: «І ми маємо слово пророче певніше. І ви добре робите, що на нього вважаєте, як на світильника, що світить у темному місці, аж поки почне

розвиднятися, і світова зірниця засяє у ваших серцях, бо ви знаєте перше про те, що жодне пророцтво в Писанні від власного вияснення не залежить. Бо пророцтво ніколи не було з волі людської, а звіщали його святі Божі мужі, **проваджені Духом Святим**».

Біблія вказує на Бога як на свого Автора, однак вона була написана руками людей, і в різноманітних стилях окремих книг відображаються характерні риси письменників. Усі істини «надхнені... Богом» (2Тим.3:16), але виражені людськими словами. Безмежний Бог через Святого Духа злив світло на розуми й серця Своїх слуг. Він посилав сни й видіння, символи й прообрази, а ті, кому таким чином була відкрита правда, вже самі висловлювали ці думки людською мовою» (ВБ 5.3).

Дослідження біблійних текстів свідчить про те, що Святий Дух не обмежував свободу біблійних авторів, не пригнічував індивідуальні якості характеру і способу мислення людини. Письменникам, котрі створювали Біблію, часто доводилося самим виявляти силу інтелекту в дослідженні фактичного матеріалу, щоб опрацювавши його, потім належним чином викласти для наступних поколінь (Лук. 1:1-3).

Людські і Божественні елементи переплітаються у Біблії разом (Євр. 4:12), як це було в природі втіленого «Слова Божого» Ісуса Христа (Об'явл. 19:13). Точно так, як Ісус був втіленим Словом Бога, Він – є абсолютним Богом і абсолютною людиною (Ів. 1:1-3, 14). Так само і кожне написане в Біблії слово є невід'ємним поєднанням людського і божественного факторів.

В Біблії слова пророків названі Словом Божим. Біблію написано не під диктовку, але людський фактор присутній. У ній зустрічаються вислови і повеління, що були отримані напряду, як голос Божий. Коли біблійний автор підбирав слова для написання, Святий Дух відігравав важливу роль у цьому процесі. У ньому людина виражала божественну думку. Ось чому слова пророка ставали Словом Божим. Це Слово приймалося як надійне і точне вираження Божої волі.

Але Біблія, котра містить дані Богом істини, що висловлені людською мовою, свідчить про союз між божественним і людським еством. Такий союз існував у Христа, Котрий водночас був Сином Божим і Сином Людським. Отже, як у відношенні до Біблії, так і у відношенні до Христа залишається правильним, що «Слово стало плоттю і перебувало між нами» (Йоан 1:14)» (ВБ с. 6.1).

Ісус Христос неодноразово звертав увагу на важливість слова Божого, цитуючи із Старого Заповіту тексти П.Закону 8:3 «Не хлібом самим живе людина, але **всім** тим, що виходить із уст Господніх, живе людина». Грецьке слово rhema – «**слово**» (Матв. 4:4), взято із євр. Qol – «**всім**», що виходить із уст Божих (1Кор. 2:13; 1Сол. 2:13).

Біблія переконливо свідчить, що вона – є Словом Божим. Тільки в Старому Заповіті зустрічається близько 1600 разів чотири єврейські слова які свідчать, що Бог говорить через Писання: (1) «Вимовляння/проголошення Яхве» (nesum), зустрічається біля 361 разів; (2) «Так говорить Господь» (`amar), зустрічається зо 423 рази; (3) «І сказав Бог» (dibber), зустрічається близько 422 разів; (4) «Слово Господа» (dabar), зустрічається приблизно 394 разів. Дуже часто Біблія звертає увагу на еквівалентність між звісткою, виголошеною пророками і самим Богом: пророк говорить за Бога (Вих. 7:1, 2; 4:15, 16), Бог вкладає слова в уста пророка (П. Зак. 18:18; Єрем. 1:9), сильна рука Господа над пророком (Іс. 8:11; Єрем. 15:17; Єзек. 1:3; 3:22; 37:1), слово Господнє було до пророка (Осії 1:1; Йоїла 1:1; Мих. 1:1). У книзі пророка Єремії 25 розділ, пророк Єремія докоряє народові, що не був слухняний пророкам (текст 4), слова яких були рівносильні слову Божому (текст 7), і далі прирівнюється з «Його словом» (текст 8). Як видно із цих біблійних текстів – пророки Старого Заповіту були цілком переконані в тому, що їхня звістка походить від Бога.

У Новому Заповіті вираз «Так написано» є рівносильним виразу «Так говорить Бог» (Євр. 1:5-13; Рим. 9:17 «Писання говорить»; Гал. 3:8; Вих. 9:16; Бут. 22:18). Є цікаві паралелі, як Старий і Новий Заповіти представляють Слово Боже. У Новому Заповіті

читаємо: «Писання говорять», а у Старому Заповіті: «Господь говорить». Тому, не дивлячись на те, що Біблія має багато авторів, існує тільки один, головний Автор – Бог!

Із вище наведених аргументів самої Біблії стає краще зрозумілим, що вона має божественне походження. Водночас Біблія – продукт у створенні якого людина брала участь. Це – поєднання Божественного і людського факторів. У процесі написання Біблії Бог керував людьми, котрі присвятили своє життя служінню Йому.

Якщо в Біблії є місце людському фактору, то чи правильно сприймати рішення церковних соборів та постанов за ознаку богонатхненності Біблії? Звичайно ж, це різні питання. Одне питання – співпраця пророка з Богом, упродовж процесу написання Слова Божого, а інше – церковні рішення, ухвалені на церковних соборах стосовно Біблії. І чи не стала Біблія церковною книгою, тільки через те, що церква визнала її богонатхненність?

Ні, бо, по-перше, Біблія не писалася на церковних соборах. Там ухвалювалися лише рішення про те, які книги старозавітних пророків і новозавітних апостолів належить включити в канон.

По-друге, канонізація відбувалася з II століття по 419 рік. А це означає, що утвердження священного Писання здійснювалося не православними і не католиками (як зазвичай думають), а єдиною на той час Всесвітньою християнською церквою; і керував цим важливим процесом Святий Дух. Він був на початку створення Біблії! Розділення церкви сталося пізніше – після III і IV Вселенських соборів 431 та 451 року. Віруючі почали вважати книги Біблії канонічними та богонатхненними задовго до визнання їх такими на Вселенських соборах. Тому Біблія має божественне походження, а не є творінням церкви! Тому вона належить всім!

Бог, а не церква, собори і люди як такі є головним автором Біблії. Бог тримав процес написання Біблії під особливим

наглядом. Саме Бог через Святого Духа сприяв створенню канону, щоб «**все**» Писання можна було назвати «**Богом натхнене**» (2Тим. 3:16; 2Петр. 1:21; 1Сол. 2:13; 1Кор. 14:37; Гал. 1:11, 12).

І сьогодні Біблія залишається єдиним джерелом знання, яке може вгамувати неспокійний людський розум, подарувати надію і віру в славне майбутнє, що чекає на всіх дітей Божих. Тому Біблія – не просто книга, одна із багатьох. Біблія – це Слово Бога. Бог – головний Автор Біблії!

**В'ячеслав Корчук, ректор Українського адвентистського
теологічного інституту**